

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Új király, új idők.

A magyar nemzet üdvözölte IV. Károlyt és hitvesét, a koronázás szent ünnepén. Eljénriadalom töltötte be útját. Sokat szenvedett, mindenre kész nép szeretete tárult felé — egyetlen udvaronc-hajlongás nélkül. Itt minden nyilatkozat őszinte és minden érzés aranytisztasága. A magyar nemzet fisztelettel hódol a királynak, bármilyen lenne is. De szeretetet csak annak kínál, akit szívébe fogadott. IV. Károly király és Zita királyné bevonult a magyar nép lelkébe.

Nagy disz a trón, szédítő érték a hatalom, de ezeknél is nagyobb érték, amit semmi törvény nem biztosíthat uralkodónak. Ezt az egyéniség szerzi és a nemzet önként és boldogan kínálja.

Első Ferenc József a szívünkön is uralkodott, IV. Károly a szívünkben is lakik. A néplélek az ösztönével találja meg azok lelkét, akiknek szeretetet ad. S adja nemesen és lelkesezőn s hozzáfűz reményeket, de nem feltételeket.

A magyar nemzet im szeretettel a lelkében sorakozik új uralkodója mögött egy új korszakba való indu-

lásra. Fegyverzete a legnemesebb arzenálból való. Fiai a széleken vért ontanak és vért adnak, hazáért és királyért, abban a tudatban, hogy IV. Károly alatt e két szentség épp oly kevésbé kerülhet kollízióba, mint nem kerülhetett Ferencz József alatt.

De, akik a harc vonalakon belül élnek, a gyilkos fegyvereknél is élesebbeket és értékeesebbeket tesznek az ifju királyi pár trónusa elé. A mi szépre, nagyra és boldogítóra az emberiséget hivatottá teszi, a nagy tehetségek, szent akarások és munkabíró erők a magyar nemzet kebelében megtalálhatók, a nemzet és a monarchia virulására felhasználhatók.

Erős és büszke nemzet tette törvényes jog alapján IV. Károlyt a magyarok királyává. Gondolhat bármily merészet és nagyot, — e nemzet képességeivel megvalósíthatja. Akarhat bármily szépet és jót, a szépért és jóért rajongó magyar nemzet lelkesedve melléje áll és szolgálja őt és céljait.

Ragyogó keretben emeli felségét a nagyok gazdagsága. Dicső történelmünk elmúlt pompája föléledt, hogy hirdesse, milyen nagy hatalom Szent István koronája és minő ragyogás az élete annak, akinek fejét díszíti. Nem

üres pompázás a magyar pompa, nem kérédes kincsekkel, hanem jelzése a belső nagy jelentőségnek és nemzeti értéknek.

De a történelmi pompa mögött meghúzódik a fekete nyomor is, a kínos küzdés a lét nehéz föltételeivel. IV. Károly király és Zita királyné egy trónra léptek, melynek talapzatát a Tiborcok hűsége tartja. A nyomor is, a szenvedés is komoly hűséggel tekint az ifjuságra, mint ígéretre, mely üdvösségével és minden nemesre fogékonyásával beragyogja a magyar nemzet jövőjét.

Isten tartsa az erő és szépség ifju pompájában Magyarország királyát, feleségét. A legszebb koronázási ajándék várta őket: a koronázást megillető hódolat mellett a királyi egyéniségeknek szóló szeretet.

Uj király, új idők. Ismét egy év, a háboru egy éve lett a múlté. A múlté, melyben eltakarva van minden, ami volt: gondolat, érzés és cselekedet, szerencse és balsors: elviselt bánat és elmúlt öröm. És előttünk van a jövő, tele hittel, tele reménnyel. Ifju a király, tetterősnek kell lenni a a nemzetnek, úgy érezzük ma, új idők fordulóján.

Beszéd

melyet a királyi koronázás ünnepére a tapolczi
izr. templomban elmondott

dr. Schönwald Károly rabbi.

„És eljöttek Izrael minden vénei a királyhoz Hebronba s megkötötték vélük a király szövetségét Isten színe előtt... reá adták a koronát s a királyi jelvényeket és hódoltak előtte... felültették a királyi paripára és elvezették Gichon mellé... Zádok főpap vette az olajtartót a szentélyből s fölkenete a királyt, megharsantak a kürtök, az egész nép hangoztatta: éljen a király.“
Ósrégi bibliai koronázási szertartást elevenítettem föl előttetek, k. t. a kik magatok is áradozó lelkesedés ujjongásával ünneplitek az órában a hazánk fővárosában végbemenő királyi koronázás nemzeti ünnepét. Az írás szavainak nyomán természetesen hűségben peregnék le a magasztos képnek jelenetei lelki szemünk előtt. Látjuk az ősei trónusára került ifju királyt, a mint országnagyjai jelenlétében tesz hitet Isten előtt, hogy mindenha tiszteletben tartja a nemzet ezeréves alkotmányát, hogy hűen örökdi a jognak, igazságnak és polgári egyenlőségnek törvényein s királyi kegyelmének jóindulatával munkálkodik a hazának, alattvalóinak jólétén. Látjuk, mint helyezik a nemzet született, választott és fölkenet képviselői ifju uruk fenkölt fejére szent István apostoli koronáját s mint ruházzák reá a koronázási jelvényekkel a magyar nemzet fölötti uralkodás minden jogát és kötelességét. Szorongó lélegzettel kísérik a daliás királynak a koronázó dombra lovaglását, a mint jelképes cselekménnyel fogadja, hogy hősi karral védel-

mezi az országot bármely oldalról támadó ellenséggel szemben... s e sulyos időkben a reménynek, a bizalomnak rajongó hódolatával egyesítjük szívünk legbensőbb érzelmeit az országszerte felhangzó ujjongás lelkes szavaiban: éljen megkoronázott ifju királyunk.

... Mint a koronában jelképezett nemzet-testnek törvényileg elismert részei, mi magyar zsidók is alattvalói hódolatunk egész bensőségével vesszük ki részünket a koronázás szertartásából... Úgy érezzük, hogy lélekben ott vagyunk, hogy évezredes vallásunk szelleme hatja át a nagyjelentőségű ünnep minden részletét, hogy a király és nemzet kapcsolatát kifejező szent korona egyik legtündöklőbb diadémja az a zsidóságban hagyományos hűség és hódolat a királyi palást bibora, a királyi trón ragyogása, a királyi fenség nagysága előtt, mely szent írásainkból és történetünkben sugárzik felénk.

Már az ósatiák életében kiemelik írásmagyarító bölcseink azt a tényt, hogy adott alkalommal *mélto módon fejezték ki hódolatukat a király előtt*. Az államalakítás felé vezető pusztai vándoruton hangzik az isteni törvény: „fenségében helyezze királyt magad fölé“ s a nemzeti állam fönnállása idején egy Saul, egy Dávid, egy Salamon, egy Chizkija egy Jósias uralkodása tanuskodik arról a tiszteletről, fényről és hódolatról, mely mint *Istennek fölkenetjé* övezte a királyt. Am ez a hódolat nem volt a rabszolga görnyedése zsarnoka előtt, nem a remegő féregnek vonaglása eltiprója lábánál, minőt az ókor uralkodóival szemben találunk, hanem szabad embereknek szabad tiszteletadása *testvériük, embertársuk előtt*, akit maguknál

külömbnek elismerve, Isten rendelkezése folytán önakaratukból emeltek maguk fölé... Világhódításoknál, piramisoknál maradóbb és dicsőbb emléket hirdetik a királyságnak azok a tételek, amelyek a zsidó tanítás szerint az uralkodás igazi mértékét szolgálják: „Szeretet és hűség óvják a királyt és kegyességgel szilárdítja meg trónusát“. „A király igazsággal tartja fenn országát, de az erőszak embere elpusztítja azt.“ „Ime csak jogossággal kormányozhat a király s a fejedelmek igaz ítélkezéssel.“ „Nem a kincseknek, fegyvereknek, harci szereknek bőségében, de hű, szerető népének soka-ágában van a király dicsősége... Valóban, nép, melynek királytisztelete ily példákön nevelődött, már természetében bírja azt a készséget, hogy mintegy *vallásos érzületéből fakadjon az uralkodó iránti hódolata*...“

Amidőn még azt emlitem, hogy Izrael mindenkor vallásos parancsként követte a bölcsek tanítását: „imádkozzatok a király és nemzet jólétéért“, ez ünnepi órában méltán vallhatjuk és hirdethetjük, hogy a magyar koronázásban kifejezett szent kapcsolat király és nemzet között Izrael talajában fakadt, a biblia szellemében fejlődött és erősödött és a zsidóság gyakorlatában el nem gyöngülve érleli az alattvalói hűségnek és hódolatos ragaszkodásnak nemes, áldásos gyümölcseit...

Hagyományainkhoz méltó áldozatos tiszteletnek, megértő engedelmességnek termékenyítő érzelmeiben egyesülve az ország minden polgárával tegyük naggyá, dicsőségessé királyunk uralkodását és valósítsuk meg az írás szavát, hogy alattvalóink *szerető hűsége szilárdítsák meg kegyelemben elfoglalt trónusát Amen*.

A tapolczai állami vincellériskola.

A phylloxera fellépése idején vette át a földművelésügyi kormány a tapolczai vincellériskolát, amelynek céljaira Tapolcza nagyközség a jelenlegi épületet azon kikötéssel adta át, hogyha az iskola megszűnnék, úgy az épületet az esetleges időközi építkezésekkel együtt, kárpótlás nélkül tartozik visszabocsátani.

Valamely község vagy vidék haladása kulturális intézményeiben mutatkozik.

Ez a fokmérője.

Égető szükség volt Tapolczán még a phylloxera pusztítása előtt is oly intézményre, amely a vidék eminens gazdasági ágának irányítója, a szőlősgazdáknak tanácsadója legyen. Érezték ezt már a termelők akkor, midőn a saját erejükből létesítették a tapolczai vincellériskolát, amely csak később, a phylloxera pusztítása idejében került állami kezelésbe. Ebben az időben engedte át a város a jelenlegi épületet e célra a földművelésügyi kormányknak.

Jól tudjuk, de különösen érezték ezt a szőlősgazdák hogy mily áldásos missiót töltött be az iskola és az ennek kezelésében létesített szőlővesző-termelő és oltványtelep. Hány ezer ember tanulta itt meg a szőlőrekonstrukció sokféle munkálatait; az újratelepítést, az oltványkészítést, stb. dolgot?

Több százmillió vessző és oltvány került nemcsak a szűkebb Badacsony-vidékre, hanem az egész Dunántulra. E mellett az iskola tantestülete úgyszólván a rekonstrukció ismereteinek apostolaiként községről-községre járt, előadást tartott az újratelepítés ismereteiről. Ezen ismeretek elsajátítása céljából messze vidékről keresték fel az iskolát a növendékek és pedig oly nagy számban, hogy az iskola épülete nem nyújthatott elég helyet a növendékeknek, azokat az iskolán kívül bérházban kellett elhelyezni.

Ma az iskolában sem növendék, sem az iskola mellett gyakorlótelep. Tanfolyam nincs.

Szönyegre került, hogy ily körülmények között, elhelyezést nyerhetne a vincellériskolában az állami polg. leányiskola, amely ma szűk helyiségekben szorong, úgy hogy a jelentkező növendékeket sem képes fölvenni, mert csak megközelítőleg megfelelő helyiséget a városban nem tud. Nagyon indokolt az iskola gondnokságának abbéli szorgoskodása, hogy a polg. leányiskola, ha csak ideiglenesen is a vincellériskolába nyerjen elhelyezést. Mi részünkről mindig lelkes hívei voltunk a polg. leányiskolának, még abban időben is, midőn először került szönyegre a polg. leányiskola létesítése és amikor sokan azok közül voltak ellene, akik ma már lelkes hívei. — Vagy nem így van-e?

Minthogy pedig, aminek már többször kifejezést is adtunk, a vincellériskola a jelenlegi helyiségében felszerelésében stb. céljának úgy sem felel meg, ha a leányiskolának megfelelő, örömmel helyeseljük, hogy az iskola odaköltözzék, azonban, viszont azt is belátja bárki, hogy szőlő és bortermelő vidékünknek mint ilyennek, az említett gazdasági intézményre okvetlenül szüksége van.

Minden község csak nagy küzdelem, vagy áldozat árán jut valamely kulturális intézményhez és ha megszerezte, bizony nehezen válik meg tőle és nagyon indokoltan.

A vincellériskola és a telep, nagy és fontos gazdasági missiót teljesített és teljesít ezen a vidéken a jövőben is, de nem a jelenlegi helyiségében, felszereléssel stb. Jólehet a községnek is érdeke, hogy egy kulturális intézményétől meg ne fosztassák, de ez Tapolcza község ügye, azonban Badacsony borvidékének első és fontos érdeke, hogy ily irányu intézete legyen, ha Tapolczán nem, de a vidéken okvetlenül. Mert hiszen szőlőművelési szaktanácsra, sokszor górcsővi vizsgálatok után, a vidék szőlősgazdáinak a jövőben is szüksége lesz.

Vidékünk gazdaközönsége tehát nagyon helytelenül és meggondolatlanul csélekednék, ha a vincellériskola és ezzel kapcsolatban egy kísérleti állomásról, vagy pedig egy szőlőszeti felügyelőségről lemondana. Hány ezer esetben kértek vidékünk szőlősgazdái szaktanácsot szőlőszeti és borászati ügyekben? S mindig megkapták a kellő és célravezető utbaigazítást. S mi lesz akkor, ha ezen eminens bortermelő vidéken nem lesz senki, aki szaktanáccsal szolgál? Ismételjük, nem a jelenlegi helyiségben és felszereléssel, de bortermelő vidékünknek a jövőben is szüksége lesz hasonló intézményre, legyen az bár a vidéken is.

Oldjuk meg a dolgot célravezetően úgy a polg. leányiskola, mint pedig a badacsony-vidéki gazdák mindig fontos érdeke javára.

Levél a háborúból.

Kárpátok, 1916. december hó.

Mostanában sok szó esik erre mifelénk a békéről! Távmondatba jött, hogy felajánlottuk az ellenfeleinknek, hogy hajlandók vagyunk leszokni a háboruskodásról, ha ők is megígérik ezt nekünk. Tetszik a honvédeknek ez a gondolat, szörnyen s sűrűn emlegetik az összes mennybélieket, akiknek szeretnék befolyásuk lenne fentemlített áldásos állapot előidézésében. Vannak vélemények, melyeknek a magva az, hogy jó lenne a béketárgyalásoknál is életbeléptetni a „gyorsított eljárást“ Ez úgy nézne ki, hogy a világ összes diplomátáit valami szép vadregényes helyre, mondjuk ide a drót elé összegyűjtenénk s ott tanácskozzanak! Grey ur ülne a közepén! Hátha így gyorsabban dűlőre jutnának. Ha azonban itt se tudnának megegyezni, akkor nem is lesz soha békeség a földön.

Egyelőre azonban háboru van még, s nehogy a muszkák azt gondolják, hogy mi csupa békekedvből már le is szereltünk, néhány „csattanós“ argumentummal cáfoljunk rá sejtelmükre.

Van itt szemben velünk egy roppant barátságatlan kopár, sziklás hegy. „Sziklás kup“ a neve, mert neve van itt mindennek. (Még az se legyen!) Ez a hegy úgy tele van gránátölcserre, hogy több talán rá se férne. És kár is bántani, így a legszebb. Szép pettyes! De ha még csak gránátölcser volna rajta, az nem volna baj, hisz az ilyesmire csak „in Status nascendi“ a keletkezés pillanatában kellemetlen. (Ezt a definíciót alighanem a kémiai tanultam. Ej, hogy még nem felejtettem el. De csodálkozom én ezen!) Van azonban ezen a hegyen két undok géppuska s egy előretolt állás, amelyből néhány „duplazsoldos Iván“ (Igy hívja a baka az olyan bolondos muszkát, aki ha kell, ha nem kell csak puskázik. Az ilyen szerintük talán többet kap mint a többi, mert ingyen csak nem tesz!)

Ennek a sziklás kupnak jó volna néhány rossz órát szerezni! Ez a vélemény az utolsó időben mindinkább általános lett. Végre a magasabb parancsnokságok is beleegyeztek a büntető expedícióba. Megjött a parancs. Minden század három önként vállalkozó „vaddisznót“ ad s így összeverődött vagy 30 olyan gyerek, akik egy teli pokol ördögnek is nekimennének, hát még néhány árva muszkának! Igaz ugyan, hogy a pokol előtt talán nincs nyolcsoros drót, de ezen viszont egy kis jóakarattal lehet segíteni. Ez a jóakarattal pontosan három órákor munkába is lépett. Hivatalos nyelven nehéz tüzéségnek hívják s csakugy dörgött, recsegett, csattogott a hegy a gránátoktól. Megint alaposan megváltoztattuk odaát a geográfiát. Parasztház nagyságu sziklák néma csodálkozással gurultak alá a völgybe, kisebb társaik pedig gomolygó fekete füstoszlopok társaságában repültek a szürke téli mennybolt felé, hogy leestükben próbára tegyék a muszka koponyák keménységét. A drótbakkok bolondos kalimpálással repültek a levegőbe. Nagyon jó munka volt s alkalmas

arra, hogy rábeszélje a muszkákat, hogy ne zavarják a fiuk kirándulását.

Persze a muszka tüzéség azt hitte, hogy itt támadás készül s alapos shrapnellzáport zudított ránk. De ez nem akadályozott meg minket abban, hogy néma gyönyörűséggel figyeljük a „Schwere“ áldásos tevékenységét. Egyszerre izgatott moraj szalad végig az állásban figyelő honvédcsaládon: „ott mennek ni“. Kuszva, sziklától-sziklához ugorva halad fel a kis csapat a hegyre. Saját tüzéségünk már nem lő, csak néhány muszka puska csattog élesen felülről, de ez nem tartóztatja fel őket. Nem sokan lehetnek már az előretolt állásban. Már ott is vannak az állás előtt — beugranak! Bravó, morogja a zászlóaljparancsnok, sugárzik az arca a büszkeségtől. Hiába a somogyi vér nem vált még vízzé.

De jobbról, balról futólépésben jön a muszka erősítés ellentámadásra. A fiuk elvégezvén dolgukat, jönnek lefelé. Ropogó sortűzek csattognak utánuk. Dolgozza a muszka a gyorstűzet. Későn van már, itt vannak a drótunk előtti kis erdőben. Most egyenkint futva közelednek s lihegve ugranak be az árokba, ahol teli kulacs rummal köszöntik rájuk az áldomást. Ott vannak mind, csak Kőmives szakaszvezetőnek lőtték át a lábát, de azért nem kell neki segítség. Megy ez a maga lábán!

Szabó András honvéd egy fél csizmát hoz a hóna alatt s fünek-fának panaszkodik, hogy épen akkor kezdte a másikat is huzni lefelé, amikor a szakaszvezető ur parancsot adott, a visszajövetelre. Pedig annak a muszkának már nem kell csizma. A harcos ugyanis a mennyországba kerül s ki látott már anygalon csizmát!? A többi az állásban heverő halottakról s pozdorjává lőtt géppuskákról referál boldogan, csak Szabó tapogatja a csizmát, nézi a talpát! Rézszyes még hozzá! A kapitány rövid beszédben dicséri meg a sikerült vállalkozás résztvevőit. Mindenki boldog, csak a félcsizma szerencsétlen tulajdonosa nézi szomorúan tökéletlen kincsét, dühös oldalpillantásokat vet a félábrán s katonásan álló szakaszvezetőre, aki őt ilyen rutul megrövidítette. Még egy éljen harsan fel a zászlóaljparancsnokra s megy kifelé a társaság. Szabó hangját még lehet hallani az ajtóban, amint a szakaszvezető felé fordulva morogja; „ez a lövés az Isten büntetése, merthogy ilyen csizma most Kaposban... Beteszik az ajtót s a százados leül a kitüntetés javaslatot megírni. A holnapi Höferben benne lesz: Sikerült vállalkozásunk a bukovinai Kárpátokban...“

L. L.

NYILTÉR.*

Nyilatkozat.

A városházán volt tűz alkalmával állítólag egy kifejezéssel a tűzoltóságot megsértettem; legjobb tudásom szerint ily sértő kifejezést nem használtam, ha mégis mondtam volna, sérteni nem volt szándékom.

Lessner Henrik

Boldog újévet kívánok kedves pacienseimnek és ismerőseimnek

Vajda Nándor
fogtechnikus.

Nyilvános köszönetek.

Szezemszky Gyula ur Monostorapátiból 25 koronát volt kegyes az Izr. Jótékony Nőegylet céljaira adni, mely kegyes adományért hálás köszönetet mond

Pollák Adolfné
elnök.

A Kath. Jótékony Nőegylet céljaira Szezemszky Gyula ur Monostorapátiból 25 koronát, Merkly Antalné urnő 5 koronát volt szíves adományozni. A kegyes adományokat hálással köszöni

Csöndes Józsefné
elnök.

Tapolcza december hó... arcképét b...

Gerl János határozza a... adások utá... fizetendő a... legálább ne...

Előadja fő... sürgöny utj... való takaró... hogy a vil... gramm gáz... mellett csak... mellett 60 r... rá, hogy a... készletet sz... világitást a... nek, mert t... illetőknél... képviselőtes... takarításra... és vendégl... zárjanak.

Tudomás... a Mogyoros... szüntetésér...

Előadja... itt tartásán... kér, egyben... 10 hadifogl... képviselőtes... tartását ha... kért 10 ha... értelmezése... a foglyok e... lehetőleg R...

Előadja... adóra az... elfogadta... össze is h... tudomásul v...

Fülöp Kár... előadja, hog... Lessner Hen... ezért elégtét... tület lemond... tűzoltóság p... kötelességet... Lessner Hen... utján kérjen...

Glazer Sár... 15-iki gyüle... eljárt dr... képviselőkn... közbe a m. k... nál, hogy... vincellérisko... udvartér a... területen tet... a vincelléris... sem gyakorl... nem működ...

Tapolcza... község kö... képviselőtes... ség értelmé... visszabocsát... leányiskola... képviselőkn... amelyben kö... nem lesz s... tekintetben... január 1-én... tekintetben... állás Tapol... akkor, ha a... ajánlatik, s... kérvényére... különben a... járulása is rá... esetleges kés... kitenni nem... akarják az i... kéri tehát a... hozzá, a... ellátottan, le... készséggel e...

Községi gyűlés.

Tapolcza nagyközség képviselőtestülete december hó 24-én tartott gyűlésén elhatározta, hogy Ófelsége IV. Károly király arcképét beszerzi.

Gerl János moztulajdonos kérelmére elhatározza a képviselőtestület, hogy az előadások után az 1917. évre 100 korona fizetendő a szegény alapra egyszerre, vagy legalább negyedévi részletekben.

Előadja főjegyző, hogy a Ganz-féle V. R. t. sürgöny útján inti a községet a villannyal való takarékosagra, — előadja továbbá, hogy a villanytelepen lévő 10 ezer kilogramm gázolajkészlet a mostani fogyasztás mellett csak 40 napig elég, takarékoság mellett 60 napig is elég lehet s remény van rá, hogy a 60 napban sikerül a Ganznak új készletet szerezni, — csökkenteni kell a világítást a magánfogyasztóknak, kereskedőknek, mert tülfogyasztás esetén a villany az illetőknél kikapcsolatik. Elhatározza a képviselőtestület, hogy a megkívánt villanytakarításra felhívja a községet, a kávésokat és vendéglősöket pedig, hogy 11 órakor zárjanak.

Tudomásul veszi a törvényszék végzését a Mogyorostető ügyében folytatott per befejezéséről.

Előadja községbíró, hogy a hadifoglyok itt tartásának határideje lejár, intézkedést kér, egyben jelenti, hogy Steiner Zsigmond 10 hadifoglyot kér állandóan 2 hónapra. A képviselőtestület a hadifoglyok további itt tartását határozza, Steiner Zsigmondnak a kért 10 hadifoglyot kiadja, — a foglyok ételmezésére nézve pedig elhatározza, hogy a foglyok egységes ételmezése céljából azok lehetőleg Rokobnénál nyerjenek ellátást.

Előadja főjegyző, hogy a fogyasztási adóra az utóajánlatot a Pénzügyminiszter elfogadta, s a bizottságot intézkedésre már össze is hívta, amit a képviselőtestület tudomásul vesz.

Fülöp Károly tűzoltóparancsnok levélben előadja, hogy a legutóbbi tüzeset alkalmával Lessner Henrik a tűzoltókat sértegette s ezért elégtételt kér, különben az egész testület lemond. Marton Gyula előadja, hogy a tűzoltóság parancsnokával együtt megtette a kötelességét. A képviselőtestület felhívja Lessner Henriket, hogy a Tapolczai Lapok útján kérjen bocsánatot.

Glazer Sándor előadja, hogy a november 15-iki gyűlésen nyert megbízatásához képest eljárta dr. Darányi Ignác országgyűlési képviselőknél, felkérve őt, hogy járjon közbe a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumnál, hogy a község által kizárólag a vincellériskola céljaira átengedett épület és udvartér a miniszterium által időközben e területen tett építkezésekkel együtt, miután a vincellériskola már három éve nem lévén sem gyakorlati, sem növendéke, mint ilyen nem működik.

Tapolcza községnek a miniszterium és a község között 1895. augusztus 11-iki képviselőtestületi határozattal kötött egyezség értelmében minden kárpótlás nélkül visszabocsátassák, hogy ott az állami polg. leányiskola elhelyezést nyerhessen. Bemutatja képviselőknél e tárgyban írt levelét, amelyben közli, miszerint azt hiszi, hogy nem lesz semmi akadály sem abban a tekintetben, hogy a vincellériskola 1918. január 1-én visszaadassék, sem abban a tekintetben, hogy egy szőlőszeti felügyelői állás Tapolczán szerveztessék, különösen akkor, ha a község által e célra lakás felajánlatik, szükséges azonban, hogy a város kérvényére a főszolgabíró pártolása, nemkülönben a Tapolczavidéki Gazdakör hozzájárulása is rávezetessék, mert a miniszterium esetleges későbbi szemrehányásoknak magát kitenni nem kívánja, jóllehet ők maguk sem akarják az intézményt voltaképpen fenntartani; kéri tehát az ily irányú kérvényeknek óhózzá, a kívánt pártoló nyilatkozatokkal ellátottan, leendő mielőbbi felküldését, amikor készséggel el fog ez ügyben járni.

A képviselőtestület az előterjesztést tudomásul veszi, a kérvény megszerkesztésére s annak a szükséges nyilatkozatokkal leendő ellátására s felküldésére Glazer Sándor községi képviselőt megkéri, egyben ő általa felkéri képviselőket, hogy ezen ügyben a földmívelésügyi miniszteriumnál továbbra is eljárni kegyeskedjék, ama hozzáadással, hogy az itt szervezendő borászati és szőlőszeti felügyelőség részére természetbeni helyiséget adni nem tud.

HIREK.

Karácsony Erzsébet kórházában.

***

Mintha a világ kontrasztok korát élné: vérzivatarok, az emberek millióinak vad, líhegő küzdelme közepette köszöntött be hozzánk újból az örök, mindent megbocsátó szeretet vallásának legmagasztosabb ünnepe: Szent Karácsony napja. Ami máskor a legtisztább ömönnap, ma a fáradtan könnybelábadt emlékezés... Emlékezés azokra a rettenthetetlen hősökre, kik hóban, fagyban, elképzelhetetlen veszedelmek és fáradalmak között a Megváltó szeretet ünnepén is szenvednek, de a legmagasztosabb szeretetnek: a hazaszeretnek tüzetől hevítve. És emlékezés azokra, akik már nincsenek...

Ami máskor a naiv gyermekek boldog ünnepéje volt, ma túnyomó részben az öreg gyermekek, a mi dédelgetett, harcokat járt katonáink ártatlan örömeire vált.

Hetek óta folyt a lelkes agitáció és a gyűjtés abból a célból, hogy egy a harctéren küzdő vitéz katonáinknak, mint a Tapolczán ápolt sebesült hősöknek karácsonyestéjén a legmelegebb hangulatúvá tegyük, hogy egységre érezzék közülüket, vagy legalább is kisebb mértékben érezzék a házi tűzhely és családi otthon, a szerető hitves és boldog gyermekereg pótolhatatlan hiányát. Hála nemessen gondolkodó társadalmunknak és a község áldozatra kész jó szívének, Tapolcza Erzsébet kórházban szép volt a Karácsony, boldogság költözött szegény katonáink lelkébe, amely eléje varázsolta az otthon melegét.

Az Erzsébet kórházban délután 5 órakor kezdődött a katonák karácsonyfaünnepéje, amely a kórház ez alkalomra átengedett és kiürített műtőtermében folyt le. A teremben a kórház beteg katonáin kívül szép számú közönség gyűlt össze, köztük a kórház ápolónői és sokan mások.

A terem egyik oldalán felállított és feldiszitett karácsonyfán kigyultak s szeretet lángjai, amelyet az égi szeretet gyújtott azok iránt, kiket legszentebb kötelességük hozott össze e szent estére a kórház termébe.

A kedves dallamu karácsonyi ének után, Venczel Péter tapolczai lakos beteg katona üdvözölte a vendégeket, a beteg katona társai nevében köszönetet mond dr. Kovács Vilmosnének mint a Vörös-Kereszt Egyesület elnöknőjének, dr. Deák Jenő igazgató-főorvosnak és a jószívű adakozóknak azon nemes fáradozásaiért és áldozatkészségükért, hogy e szent estét meleggé, otthonossá iparkodtak lenni. Kegyelettel emlékeznek meg elhunyt bajtársairól és azokról, akik a harctéren vannak, ama óhajattal felyezi be beszédét, bárha a szeretet ünnepe közelebb hozná a harcoló feleket a békéhez. Az értelmesen, hatásosan előadott tartalmas beszéd a jelenvoltakat megalotta. Valóban elismerése méltó a kórház kedves nővéreinek buzgó fáradozása a meleg ünnepély rendezésében.

Ezután a sebesültek között kiosztották az ajándékokat. A kórház minden egyes beteget kapott egy-egy kedves ajándékot, ki ezt, ki azt: pipa, dohány, cigaretta, szivar és különféle más hasznos használati tárgy volt az ajándék.

Felesleges megemlítenünk, mily magasztos érzéseket váltott ki a szeretetteljes gondoskodás a tapasztalatokat szenvedett sebesültjeinkben. De nemcsak az ő mélyen átértett hálájuk, hanem a jótettnek önmagában boldogító tudata is méltó jutalma azoknak, akik minden rangkülömbőség nélkül a szent szeretet szolgálatába állottak, hogy a szenvedők arcára mosolyt varázsoljanak.

dogító tudata is méltó jutalma azoknak, akik minden rangkülömbőség nélkül a szent szeretet szolgálatába állottak, hogy a szenvedők arcára mosolyt varázsoljanak.

Tisztelt olvasóinknak és munkatársainknak békés újévet kívánunk!

A koronázás napja Tapolczán. Szombaton a koronázás napját Tapolcza lakossága is is a közjogi aktushoz méltó érzelmekkel ünnepelte. A köz- és magánépületekre kitűzték a nemzeti lobogót. Az üzletekben és egyéb üzemekben, a rendeletek megfelelően, munkaszünet volt, hasonlóan szüneteltek a hivatalok, továbbá a kereskedelmi és ipari foglalkozás. Délelőtt kilenc órakor a plébánia templomban ünnepélyes szent misét olvasott Ley József prépost-plébános Te Deum-mal, amelyen az összes hatóságok, hivatalok testületileg vettek részt. Mennyi hő fohász, remény szállt az Egék Urához e gyönyörű dallamu és szövegű énekre: „Tardd meg Isten országunk királyát, fény borítsa szentelt koronáját...” Az ünnepélyes nagymise után a község a Himnusz énekelte. Szívben, lélekben ott volt Tapolcza községe is a koronázás magasztos ünnepélyén, amikor áldást, fényt kíván a szent korona viselőjére és drága hazánkra. A tapolczai izr. imaházban a szokásos szombati szertartások keretében ünnepelték meg a koronázást. Dr. Schönwald Károly rabbi ünnepi beszédet mondott, melynek kivonatát tárcarovatunkban hozzuk.

Hivatal vizsgálat. — Dr. Ságváry Jenő főszolgabíró e hó 29-én tartotta a rendes évi irodavizsgálatot Tapolczán, mely alkalommal Horváth Jenő főjegyzőnek, a tapasztalt rend felett, megelégedését fejezte ki.

Adakozás. Újévi gratulációk megváltása címén Virius Vince ur Szepesdről 200 koronát, Rónay Pál ur Zalahalápról 10 koronát küldött be hozzánk, hogy a Vörös-Keresztnek adjuk át. Az összegeket rendeltései helyére juttattuk.

A »Tapolczai Lecsapoló Társulat« folyó évi január 5-én délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városháza tanács-termében, az alábbi tárgyakban. — 1. Mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Pénztáros jelentése a csatornákról. 3. Igazgató jelentése az ügymenetről. 4. Az 1916. évi számadás megvizsgálása. 5. Az 1917. évi költségvetés megállapítása. Bizottsági jelentés. 7. Esetleges indítványok. 8. Elnökség és választmány választása.

Nyilvános köszönet. — A Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókjá céljaira adakozni kegyesek voltak: Takács Jenőné urnő 50 koronát, Szezemsky Gyula ur Monostorapátiból 50 koronát, özv. Szalay Bálintné urnő Rizapuszta 20 koronát, Papp Lajos körjegyző ur Kővágóórsről 10 koronát, Farkas (Piriti) István ur 10 koronát, Markó Róza urleány 12 liter bort, Lessner Gréti urleány 10 liter bort a katonáknak, Hoffmann Jakab ur 6 koronát és 4 koronát a karácsonyfára. Fogadják a kegyességükért hálás köszönetünket. Az Elnökség.

A rekvirálást a mult héten Tapolczán nagy részben befejezték, most az összesítési munkálatok folynak. Meghosszabbította a rekviráló bizottság munkáját ama körülmény, hogy időközben a termelők adagját az alispán rendelete értelmében redukálták, így hát ennek megfelelően kellett a rekvirálási munkát helyesbiteni. A termelők a változtatást megnyugvással vették. A járás többi községeiben is nagyrészt befejezték a rekvirálási munkálatokat és a jövő hét meghozza a járásban lefolyt rekvirálások eredményét. A rekvirálás Tapolczán a legnagyobb körültekintéssel történt, ha e mellett mégis volt olyan, aki hazafias kötelességének meg nem felelt volna, a később kiderülő turpisságáért megérdemelt módon fog lakolni.

Nyilvános köszönet. Egy polgári peres ügyben Schwarz Emil és Frisch Jenő urak szakértői tanudijukat a Hadiözvegyek és árvák javára engedték át, mely adománjukért a nyilvánosság előtt is köszönetet mond a Biróság.

A Gazdakör választmányi gyűlése. A Tapolczavidéki Gazdakör igazgatóválasztmánya 1917. január hó 4-én délelőtt 10 órakor a Gazdakör hivatalos helyiségében gyűlést tart a következő tárgyakban. 1. A tapolczai m. kir. vincellériskola épületének Tapolcza város részére leendő visszacsatolása. 2. Vetőburgonya kérelmezése. 3. Az évi rendes közgyűlés idejének megállapítása. 4. Folyó ügyek és netáni indítványok.

Lehet táviratozni az oroszországi hadifoglyokhoz. A romániai háború megkezdése óta az Oroszországban levő hadifoglyokhoz táviratozni nem lehetett. Mivel az érintkezés eddigi akadályai elhárultak, a nagykanizsai postafőnökség hivatalos közlése szerint, most ismét megengedték a táviratozást az orosz fogságban levő katonákhoz. Egy szó dija 64 fillér.

1917. Kettős ünnepekkel kezdődik a most ránk köszöntő új esztendő. Mindnyájunk óhaja, hogy hozza meg az emberiség legnagyobb ünnepét: a béke napját. A Pesti Hírlap Naptára az 1917. ik évre—juttatja ezt ma eszünkbe. A magyar olvasóközönségnek ez a kedvenc naptára, mely immár 27 ik évfolyamát érte meg. A tetszetős külsejű és gazdag tartalmu évkönyvet a Pesti Hírlap minden előfizetője ingyen kapja és megszerzheti mindenki, aki egyszerre negyedévi előfizetést (9 kor. 50 fillért) küld a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest, Vilmos császár-ut 78.) Aki a naptárt megszerzi, kap vele az egész esztendőn át szükséges kalendáriumon kívül egy novellás könyvet, megkapja a világháború egy évének történetét 8 térképpel, ismeretterjesztő cikkeket (köztük a skagerraki tengeri ütközet leírását ábrákkal), 20 oldalra terjedő aktuális képeket, rövid címért, fővárosi utmutatót, vásárok jegyzékét, stb. A Pesti Hírlap a háborús viszonyok közt is a legnagyobb terjedelemben megjelenő napilap. Valóban jó üzletet csinál tehát az, aki most rendeli meg a lapot, amikor a negyedévi előfizetéssel (9 kor. 50 fillér) egy tartalmas évkönyvet is szerez magának, melynek egész éven át hasznát veszi.

A tanítók és a tanítónők háborús segélye A közoktatásügyi miniszter leiratot intézett a tanfelügyelőséghez, amelyben értesíti, hogy az államsegélyes községi és felekezeti tanítók részére 600, óvónők részére 450 korona háborús segélyt utalt ki. A háborús segélyt havi részletekben folyósítják.

A molnárok nem számíthatnak porzásra Több oldalról hozzánk intézett kérdésre értesítjük a közönséget, hogy a malmok az őrlésnél porzásra semmit sem számíthatnak. Ezt szigorú rendelet szabályozza, aki mindezek dacára mégis porzást számít az őrlőtől, azt jelentsék föl, a többi a hatóság kötelessége. A rekvirálók az őrlési tanúsítványokon két, sőt ennél is több százalékot találtak porzásra számítva. Aki ez teszi, az méltán megérdemli, hogy rajta is elverjék a port.

1917. évi esküszéki tagok Tapolczáról. A zalaegerszegi kir. törvényszék esküdtbíró-ságának tagjaiul Tapolczáról a következőket sorsolták ki. Anda Lajos, Bencsik János, Berta Gyula, Csuba István, Domonkos Ferencz, Faragó Leó, Felisch Antal, Györi János, Handlery Gusztáv, Harangozó Lajos, Hirsch Dávid, Hirsch Lipót, Huppán Gyula, ifj. Leszner Mór, Lusztig Ferencz, Marton Gyula.

Cipőkiosztás. A Tapolczai kath. Jótékony Nőegylet alaptökejéből és adományokból negyven pár cipőt szerzett be és kiosztás céljából átadta a fiu elemi iskola tantestületének. A tanítók különös figyelembe vették a kiosztásnál a szülők anyagi helyzete mellett azt, hogy az illetőnek atyja katonai szolgálatot teljesít-e. A didergő gyermekek látható örömmel vitték a karácsony előtt kiosztott cipőket és most már rendszeren látogathatják az iskolát. A nőegylet áldozatkészségéért a didergő gyermekek halála a legszebb jutalom.

Meghosszabbították a hadikölcsönjegyzést. A múlt szombaton járt volna le az V. magyar hadikölcsön jegyzésének termi-

nusa. A pénzügyminiszter azonban elrendelte, hogy a hadikölcsönjegyzést 1917. január 10-ig bezárólag lehet folytatni. A meghosszabbításra egyrészt az adott okot, hogy még tömeges jegyzések várhatók, másrészt a király halála több napra megakasztotta a jegyzést.

Fekete pecsétek a hivatalos íráson. Zalaegerszegről közlik velünk: A belügyminiszter leiratot intézett Zalavármegye alispánjához, amelyben annak az óhajának ad kifejezést, hogy a király elhunyt alkalmából elrendelt országos gyász teljes ideje alatt, tehát 1917. május 29 ig, a vármegye által tett írásos intézkedéseken fekete pecsétet használjanak. Gyászkeretű papír használata az ismert viszonyok folytán nehézségekbe ütközik, ezért óhajtja a miniszter, hogy a kegyeletes gyászt a fekete pecsét használatával dokumentálják a hatóságok. Természetesen Zalavármegye törvényhatósága meg fog felelni ennek a fölhívásnak.

A plébánia-épületek felülvizsgálása Zalavármegyében. Megyéspüspökünk, báró *Hornig* Károly veszprémi bíboros püspök most kiadott körlevelében elrendelte, hogy ezentúl a kerületi esperesek a számadások vizsgálata alkalmával a plébánia épületeket is felülvizsgálják, főként azokat az épületeket, melyeket a javadalmas tartozik főtartani és egyben fölhívja az espereseket, hogy szerzett tapasztalataikról hozzájárják, mint főpásztorhoz évenként jelentést tegyenek.

Az új záróra-rendelet. A múlt héten megjelent kormányrendelet értelmében a városok közvilágítását annyira kell korlátozni, amennyire a közbiztonság érdekei megengedik. A nyilvános étkező és szórakozó helyiségeket a vidéken éjjel tizenegy óránál tovább nem szabad nyitva tartani és reggel öt óra előtt nem szabad kinyitani. A boltokat, üzleteket és az azokhoz tartozó irodai és raktárhelyiségekkel együtt január és február hónapokban esti hét órától reggel fél nyolc óráig zárva kell tartani. A nyílt helyiségek és kirakatok világítását az elkerülhetetlen szükség mértékére kell redukálni. A magánhelyiségek világításában is a legmesszebbmenő takarékosagra kell törekedni. Aki a rendelet alapján tett hatósági intézkedéseket megsérti, kihágás miatt két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

Cukorjegyek. A jövő hét folyamán állítják ki a cukorjegyeket. Akinek készlete van, az addig, míg a készlet tart, cukorjegyet nem kaphat.

Összeírják, kinek nincs zsirja. A legújabb rendelet szerint összeírják azokat, akiknek nincs zsirjuk, hogy így az ellátatlanokról is gondoskodhassék a hatóság.

363. szám 1916.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbíró-ság 915 Pk. II. 218. számú végzése által a Dr. Hoffmann László végrehajtató javára Balatonedericsen a 161. számú házban 117 kor. 65 fill. tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül és lefoglalt és 660 koronára becsült 2 hízó, egy szekér és egy szecska-vágóból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínen, vagyis Balatonedericsen leendő eszközésére

1916 évi február hó 8. nap d. u. 3 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Tapolcza, 1916. december 22.

Kerkápoly
bir végajtó

Csizmazia István nyugalmazott kalauz

a vendék-hegyi **szőlőjét** és a

mogyorósi utcában levő

HÁZÁT

szabadkézből eladja.

Vaskereskedő, lakatos és bádogos

tanulók felvétetnek

STEINER ZSIGMOND

vaskereskedésében.

Tapolczán, a főutcán egy

beszálló vendéglő

nyári kerttel szabadkézből

ELADÓ.

Bővebbet:

WEISZ DÁVID tulajdonosnál.

A

„TAPOLCZAI LAPOK”

ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre . . . . . K 10

Fél évre . . . . . K 5

XXVII. év

1917.

ÉVES HIRDETÉSEK
JUTÁNYOS ÁRON

Arany János-utca 26. sz. alatt levő

HÁZUNKAT

szabadkézből eladni

szándékozunk.

Bővebbet: **Szollár testvéreknél.**

Nyomatott
LÓWY B. könyvnyomdájában,
Tapolcza.

T

Előfizetési ár: Eg
negyedévr

A vin

Már mult
tettünk, hogy
vincellériskola
főlölesleges volta
a véleménynyí
adásra a vidék g
szervezete, a
kör a folyó hó
választmányi
ügyben határo
telte azt az ált
a vincellérisko
idején igen fo
szempontból,
vidékünkön ör
teljesített, azon
befejezte miss
a jelenlegi mi
és szükséges
Éppen ezért
szervezetében
iskola fenntar
sége nek és
gazdakör egy
amely a szől
is szaktanács
legyen.

Valljuk meg
hogy vidékü
termelő vidék
nagy átlagba
hez gazdáink

Ebben a ha
ban invalidus
olasz front
összezsufolva
üldögeltek, pi
bakák, tüze
egyiknek a k
lába, volt oly
szakaszvető
levágták több
hegyek közöt
hidakon át, a
mondjon az
a háboruba
pipák szortyo
padlón, egys
melyik, de n
fejek busan
ablakról ser
neveket sem
tölgő földek,
kelték őket
számukra e
kiállott sze
szemükben
fénye, az é
halavány k
A szomszéd
honvédek d
kisérte, „meg
a babám, a
összebb buj
de engedeln

Mellettem

képi kis sz